

ბერნის გარშალი, დეისტვითელნი ისტატსკი
სოცეტნიკი დიმიტრი ივანეს ძე შიფრანი და
თავის თავათ და ქართველ-კეთილშობილების
სახელით შემდეგი სიტყვა წარმოსთქვა:

„Ցշմոնքըլո գլցեսավշաղլո, հռմելսաւ
գլցեսաւ զարմոծտ, զուգո գլցեսավշաղլո ոյշ.
Ոման իշեն ցուլուտագո անհո և իշեն ցուլու
վագոլո ասրուլա. իշեն աելա զուգո տաց-
մովնեցնեցոտ տացօս տացս ամ անհուս პատրիո-
նատա ցրապետ, և մոտ սոյրու և ըրուլագ և
կրկնուատ ցրանեցնեց իշեն իշեն սոմահուլց ամ
անհուց, հռմ ամ սոմահուլցի թուրուս իշեն ու
մեհուս մը կորցրեցնեցնեց նոհմուտնեցնելո տան-
ցրմոծոծ և սապահուս եղլմիջուս պեռցել-
մայուցըլո մռնացնուլցոծ մռութոց.

„დიდს კაცს ძეგლი აუმართეს. მს საქმე თვითონან თავის თავად ძალიან შესანიშნავია, რაღაცაც ის გამოაცხადებს დიდს საზოგადო მაღლობას.

„მაგრამ საკუთრათ ჩვენი წილი ამ დღესას-
წალში, . საკუთრათ ქართველ კეთილ-შობი-
ლობის სიხარული სწორეთ იმაში მდგომარე-
ობს, რომ იმის თვალის წინ გრძელებულედ აღ-
იარებენ იმ მიზეზებს და საფუძველს, რომელ-
ნიც ჩვენ სახეში გვქონდა, როცა სურვილი
გამოვაკადეთ კნაზის მიხეილ სეიმონის ძის
ვარანტულის ძეგლის ამართვაზედ.

კარს არ გაუვლია იმათსა და ამ შემთხვევით
სანიდნენ, როგორც მემკვიდრის ურიგო
კხოვერებას, ისე მთელი ოჯახის უკულმა წას-
ვლას... 0 6 0 6 6 6 8 8 8 2 0 0

ჰყენდა აგრეთვე ერთი ქალი. დიდი ხანი უიქობდა ქალბატონი, რომ თავისი ქალი მ ჭირით არა ტანჯულ იყო, რაც თითონა აჭირდა; ამ ძალიან თეთრი ყოფილ იყო, უერ-უმარილი არა მოსდომებოდა და ან მსუ- ანი არაყოფილიყო, რომ ოფლი არა სცოდ- ლოდა,—ამიტომ ყველგან ჰკრეფლა წამლებსა და რჩებასა, რაც მოუხდებოდა და დაამშვენე- და ქალსა. პრავე აზრით ორსულობის ტროს თავისი ოთახი მორთო მშვენიერი ურათებით და კაცების და ქალების სახე- ბით, სულ იმათ შესცეროდა, ეგები ჩემი ძვილიც ამათ გვანდესო, ახლო-მახლო იმ ქბანში ერთი დინჯი ვაჟი ჰყვანდათ და საგ- ლახანში გააგზავნინა, მინამ მოიჩობიარებ- ა; უსახოებს თვალს არიდებდა და ლამაზებს ი ძალათ უყურებდა, ვიღასაც ეთქო: რო- ორსაც ხშირათ ხედავს ორსული დედაკაცი, მისთანა შეილი ეყოლებათ,-ეს თავის თავ- ედ უნდოდა ეცალნა...

რაც თავის თავზედ იხმარა, თუ არ იხმარა
ამლები სულ ესენი ქალზედ დააპირა თავის
ელოვნობის გამოჩენა, თუ ღმერთი გაუწ-
რებოდა და უსახო იქნებოდა. სიზმარში ნახა
ალი მეყოლებაო. მაინც ცხადათაც დარ-
მუნებდულიყო; დიდი-ქალის მუცელი მაქსო,
ალი მეყოლება, ქალი მინდა მეყოლოსო...
კი გაუწყრა ღმერთი და მართლა დე-
ის სააქიმო გახდა ქალი: ამიტომ და-
ბადა. თუ არა, დედა მიხედა მაშინვე
ცილის გონჯობას. ღედა ნახე, მამა ნახე
ცილი ისე გამონახე: „შვეერში რაცა დგას,
გივე წარმოსდინდებისო“ ასე ამბობს რუ-
თაველი, სწორეთ არ მახსოვს ნამდეილი სი-
ყიდი. შეითავ ქალბატონი თავის ქალი, ძა-

„ჩვენ სწორეთ ეს მიზეზები და საფუძველი
ურს ახლა გამოვაცნადოთ იმისთვის, რომ,
ვსოდეთ, ისინი განვაახლოთ ჩვენი წრის
ჩვენი მხრის მცხოვრებლების მაღლობელს
აკნაში.

„ჩვენ თითქმის ყველა აქ მყოფნი, ზოგი
რო და ზოგი ნაკლებ, დაახლოვებულნი
ავით განსვენებულ უგანათლებულეს კნი-
ან; ჩვენ თითქმის ყველანი ცხადათ ვე-
დით ანუ ცხადათ ვგრძნობდით მის განზ-
ვას, სურვილს და მეტადინეობას; მაგრამ
არა დამრჩა რა სათქმელი შემდეგ ბრწყინ-
ვე სიტყვისა, რომელიც აუშინ ბარონმა

1513 1123 1211

ექსასღრუ პავლეს ძემ წარმოსთქვა და რო-
ისაც, რასაკვირველია, ჩვენ ყველანი თანა-
ში გართ. მე მინდა ვსთქვა მხოლოდ იმა-
ც, რასაც ქართველი კეთილ-შობილება ვა-
ც ცოვის მოქმედებაში ხედავდა და გრძნობდა.
„შოველს განსვენებულის კნიზის მიხეილ
მონის ძის ვარანცოვის ჟაქმეში,—მისს ოფი-
ცლურს მოქმედებაში და კერძობითს ცხო-
ბაშიაც,—ჩვენ გხედავდით ერთს ხელმძღვა-
ულს პრინციპს, რომლისთვის მას, ჩვენი
ით, არას დროს არ გადუხვევევა, —ეს პრინ-
ცი იმაში მდგომარეობს, რომ ის ცდილო-
ვ კეთილის გაერცელებით ბოროტი დაე-
გუნეა. მისი მაღალი სახელმწიფო კუუა,—
მდიდარი ადმინისტრატივული გამოცდი-

ბა,—მისი წმინდა პატრიოტული გრძნობა,
მელიოც ჩვენს მხარეს გარეშე კარგათ ვერ
გიათ, დიდი გამჭრიახობით და სიმარჯვით
ველგან და ყველაფერში ექცედნენ კარგს,
იელს დასაწყისს. მს თვისებანი გამოიყეან-
ნ იმას სინათლეში, ნაყოფიერს ნიადაგზედ,
ლიდნენ და ხელსუწყობდნენ და ამით თრ-
ვიდნენ ბოროტების და მაგნებლობის თე-
სა და მნაირათ ამკიდრებდნენ — უფრო
ობითი ეიდრე მატერიალური ძალითა — ერ-
ბას ხელმძღვანელსა და ხელ მძღვანებელს

თ გალ-მაზებას ყოველ ცისმარე დღეს
ლითა და სალამოთი რჩითა ბანდა პირსა
ის ასულსა: ასწავლეს პირის კანი გაუკე-
რდებაო, მაგრამ მაშინვე ეტყობოდა, რაკ

ლი იქნებოდა, ღედასავით გარუჯულ მუ-
ალისა ჰყვანდა: კვიცი გვარზედ უნდა ხტო-
რაც უფრო წამოიზარდა უფრო და
იმ მწვანე ყვითლათ, ობისფერათ დაიწყო
ვილი და ღედასავით სუქდებოდა. მს ვე-
რათ ეჭა მნიკა დედასა, რომ ასული იმას
ემგზავსებოდა, როგორც ვაშლი გასჭრა.
ქრა, რომ ცუდი არ იქნება პატარობით-
სისხლის შემცირებას მივაჩიოვო და
-ნელა დაიწყო ქალის შეჩვეება მჟავე-მჟა-
ძრმიანი საჭმლით ხშირათ შეაქცევდა
მე ქალსა. თითქმის სულ დღე და ღამ
ეტეტში შეშარტული ჰყვანდა, ეშინოდა
დასკელდესო. ღამე ხელებზედ გოგრის
ქს წაუსვამდა, ხელთათმანებს ჩააცმევდა,
ბზედაც რბილი ტყავის ვიწრო ბაშმაკებს
სე დაძინებდა ხოლმე: სადღაც გაეგონა,
უფრი და წელი შეკრული რომ ექნება
ვინშიაც და ზეზედაცაც დაუპატარავდება
დაუწეროლოდებაც და ძალიან უნიონი

თავის ქალი „ტანწვრილი პაროს ისა, ალგის ხესავით მრხეველი“, ვანაც თითოონ ღირსი არ გახდა ამისი და გვეს დაემგზავსა... ბევრნაირათ დასტან-ალი: რა არ უშემძლა, რა არ დაალევინა, ანდ კი მოეშორებინა შეიღლი დედის სენ-აგრამ არ იქნა. პატარა ხანს უკან ბუნებამ სი აიღო! მაგრამ, რაღანაც აშენება ძნე-ლა დაქცევა ადეილი, ამდენ წვალება-გებულებამ და ჯანმა უმტყუნა და დას-ლდა. მართლა ასეთი რაღაც წვრილი, სუ-უფეხული გონჯი ქალი გაიზარდა, რომ ი არა ჰყენდა, ახლო მახლო; ცოცხალ ირსა ჰგევანდა კაცს გაუკეირდებოდა: სული

„რაც იმან მოიქმედა და დაიწყო, ყველა
მომდინარებდა ამ დიდის ზნეობითის წესი-
ან, და ამის გამოც ის პატივს სკემდა ჩვ-
ს ჩვეულებას, რწმუნებას, ჩვენს ცნებას
ელსა და ახალს, რომელიც ჩვენთვის დიდ
ტივსაცემია. მართლადაც ის ამისგამო შე-
ნა ჩვენთვის დიდად საყვარელი გვამი და
დეც ეისურვეთ, რომ იმისი ნათელი და
ცვენიერი სახელი მომავალის შთამომავ-
ობისთვის გადავეცა. ჩვენი სურვილიც
იმინებს; ის გუშინ ასრულდა იმისთანა
იწყინვალებით, რომელიც აქ ჯერ არ ნახუ-

„ჩევენი სიხარული მით უფრო გულსაჯერია,
ომ ხელმწიფე დიდა მთავარმა, ახლანდელ-
ქავებისის ნამესტნიქმა მიიღო ამ საქმეში
საშტერებელად ცხოველი მონაწილეობა:
კიდევ არ იქმარა. მისის უავტუტების გვა-
ს წინაშე გუშინ ჩევენ მოგვესმა დაახლოე-
ლის კეთილშობილის იმის თანაშემწის ბა-
ზონ ალექსანდრე პავლეს ძის პირით, რომ
სი შმაღლესობა შეასრულებსო თავისს
მგეობაში იმას, რაც მიხეილ სეიმონის ძემ
იწყო, აგრეთვე მაღალის სითავმდაბლით,
მდენათაც ამაღლებულია იმისი მდგომარე-
ბა და იმის მნიშვნელობა. მს დიდი ჩევენი
ხარული დაბადებს აგრეთსაც წმინდას
· გულწრფელს სურეილს, რომ დი-
ნა მთავარმა მიხეილ ნიკოლოზის ძემ
ასარულოს ის, რაც იმისმა დიდებულმა
ნამარადგილებმ დაწყო და განამართლოს
ვის საკუთარი განზრახეა, რომელშიაც
იადებულია ჩევენი მხარის სიკეთე.

„ამისთვის ნება მომეცით გულის სიღრმით
წრფელის გულით დავლით საღლევრძე-
ო ზისის შაბლონებისა და შეგუსტებისა
სის სახლოებისა.“

მერმე უგანათლ; ბულესმა თავადმა ერეკ-
ე ბრუნვის კიმ კინაზის სიიმონ მიხილოს

„შოწყალენო ხელმწიფენო! თქვენ კარგათ
ცით, თუ როგორ მხურვალედ უყვარდა
ნიაზ მიხეილ სვიმონის ძეს ჩვენი მხარე და
ა რიგათ უყვარდით იმას ჩვენ თვითონ
ოველი ჩვენი განსაკუთრებული თვისებაე-
ით;—ნება მომეცით თქვენკენ მოვიქცე
რთი ქართული ანდაზით: „მადლი ჰქენ, მა-
ილიც მოაყარე.“—ჩვენ ჩამოვითვალეთ ყვე-
ლა ღვაწლი და ქველმოქმედება განსვენებუ-
ლის ფელდმარშლისა, მოვიგონეთ აგრეთვე
ისი ლირსი მეუღლის მშენებირნი თვისებანი,
ულა დავივიწყებთ მისს შეილს, მისის დიდე-
ულის სახელის მემკვიდრეს.—ღმერთმან ად-
გვერდელოს კნიაზი სვიმონ მიხეილის ძე
არანცოვი.“

26 ମାର୍କ୍ସ ରୂପ ଦାରୀନ ନିକୁଳାମି
ଶ୍ରେଣ୍ଟଗରାମି ଗ୍ରାମଚାର୍ଚାର୍ଜନା କନ୍ଦେନା ତା-
ନାନ ଉତ୍ସବିଶେ ମଧ୍ୟ କାଶ୍ତବ୍ଦୀ ଦାରୀନ
ଦାରୀନ ନିକୁଳାମି

თქვენ რომ დაუგიშყარის კავკასიელების
როლოცვა და გახსენება გადმომეცით, იმან
ემ გულში აღძრა გულითადი მადლობა.
რაფერი ისე არ მანუგეშებს, როგორც სა-
ართლიანი დაფასება იმისა, რომელსაც ისი-
ნისე უყვარდა, თუმცამე თეოთონ მაგისტარა
არგიხსენების ღირსად არა ერაც ჩემს თავს; ამი-
ნი ღრმად შერყეული, დიდათ ესწუხვარ,
ომ არ შემიძლიან ჩემი პირით მადლობა
ანგიცხადოთ. ზოთოვთ გადასცეთ ჩემი გუ-
ლითადი პატივისცემა იმათ, რომელთაც მე
ომიგონეს.—ძნენა ვარანცოვისა.

„დროების“ პორტუგალიური ენციკლიკა.
ხიდისთავის (*) სოფლის გლეხთა საზოგადო-
ბამ შეკრიბა საერთო ფული და განაწესა,
ორმ ამ სოფელში სასწავლებელი შეკრა,
აიქსნას საზოგადო მაღაზია პურისა და ღეი-
რის მარანი მოსახმარისად ჭირსა და ლხინში.

() ଉନ୍ନିତରେ କୁଣ୍ଡଳିଙ୍ଗ ଉନ୍ନିତ ଆଶାରେ ।

ମୁୟୁର୍କେବ୍ଶ ଦା ଯୋସାପ ଶ୍ଵେଲ-କୋଳପୁରୀନାତ ଝୟୁ-
ର୍ଗନିଦା, ଅମିତ୍ରମାତ୍ର ତୈର୍ଯ୍ୟାନ: ମନ୍ଦା-ହାର ଦିନା,
ପରମ ଜାଲଦାତିର୍ବନ୍ଦି-ହାର ଦିନ ଦା ଏଥି ମନୀଶ ମନ୍ଦା
ନାନ୍ଦ ମନୀଶବ୍ରତ୍ତର୍କାରୀ..... ଏଥି ଗ୍ରାହ ସାକଳଶି ଶ୍ରେଷ୍ଠ
ଦା ମନ୍ଦାହାରିଦିନାର ତାଙ୍କିରେ କୁଳପୁର୍ବେବ୍ଶର ଫରନ୍ଦ
ଅତୀର୍କ୍ଷା; ଧେବରି ଆତିରିକେ ଅକ୍ଷେତ-ନିକ୍ଷିତ, ଧେବର-
କ୍ଷେତ୍ର ଗାତ୍ରିକିଲ-ଗାତ୍ରିକିଲିଙ୍କେ, ବିନାଶ ଅଥ ସାକଳଶି ମନ୍ଦା
ହିଁର୍ବଦ୍ଧ ଦା „ମନ୍ଦାହାରିଦିନାର“ ଚିନଦ୍ୟେବ୍ଶ ମନୀଶ-
ଦା. ହା ଗାତ୍ରିକିଲିଙ୍କେ ଦା ହା ତ୍ରାନ୍ତଜ୍ଞାନ, ହା ପ୍ରେମି
ପ୍ରେମିଙ୍କା ଦା ଲାନ୍ଧର୍ମଣ୍ୟା ଏହି ଗାତ୍ରିକିଲା ଦା ଧାରଣାର
କଷି ମାନିବୁ ଅମିତ୍ରମାତ୍ର ଦ୍ୱାରିକେ-କୋଳିକ୍ଷେତ୍ର ଉଚ୍ଛାବଶି
ହୋଇଲା. ତ୍ୱରିତ୍ର ତ୍ରାନ୍ତଜ୍ଞାନ ଅଲାର ନ୍ୟୁନ, ମାତ୍ରାମାତ୍ର
କୁଳ ହେଲା ଏହାରୀ କୋଣିରୋ...

შალბატონს ძალიან შურდა, რომ ის ისე
შევნიერი იყო და იმისი ქალი კი იმისი
ჩდილიც არ იყო. ბევრი განსაკლელი გამოი-
ხა მონავარდისამ ამ ოჯახში, ბევრი ებრძო-
რა მცდელობას, მაგრამ ბოლოს ახში მაინც
ხლის-უფალის მსხვერპლი გახდა....

დიდი ხალხი დადიოდა იმათ სახლში და
ავის უფრო ღმობიერებით გადახედამდნენ
ალე, მინამ ქალბატონს და თავის ქალს, ხშა-
ათ იტყოდნენ ხოლმე: სარჩული სჯობს სა-
ირესაო. ზოგის ნაბრძანები ჰქონდა არ გამო-
ულიყო თავის თავად-სტუმრობაში. როკა კი
აუქანებდნენ და გამოვიდოდა, ცოტათაც რომ

ეეცალდა კარებზე გაუვლიდა ქალბატონი აფ-
ორილი ინდურისავით, ან წასძახებდა, რომ
ქიდგან დაკარგულ იყო, ან არა და თუ მო-
წრობდა მოაქემეტავდა, ეს იმის ნიშანი იყო,
ომ აქედგან უნდა გასულ იყო. შალი ძალი-
ს შეეჩირა პატარაობისას გოგოსა; ტოლნი
ევნენ თითქმისა, მაგრამ ქალბატონმა გოგო
ატუქსა, რომ ქალს ახლოც არ გაუაროს,
უ არ ემსახურება; თავის გადაჭლექქულ
ულსაც ჩაგონა, თუ რა საშიში აჩის იმის-
ვის გოგოს შეგობრობა; რასაკირველია,
ანაც თავის-მოყვარეობა გამოიჩინა, არ უნ-
და გოგოსავან დაჩაგრულიყო...

